

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastonj. Posebej naročen velja s poštnino vred eno krono za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natisne, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Deželni zbori.

Štajerski deželni zbor je imel kratko zasedanje, ki je trajalo od 16 do 18. aprila. Vsi spodnještajerski slovenski poslanci so se udeležili zborovanja. Ustanovitelj „Štajerca“, ptujski pek in župan Ornik pa se zopet ni prikazal v deželnem zboru. Ornik še sploh v deželnem zboru bil ni, odkar je nanovo izvoljen. Tako dela „Štajerčev“ oče v deželnem zboru in zdaj nas razumete, zakaj smo vas ob zadnjih volitvah tako svarili pred kandidati „Štajerca“. Kakoršni oče, takšni sin! pravi pregovor.

V deželnem zboru sta govorila izmed naših poslancev g. Žičkar in g. dr. Hrašovec. Posebno gosp. Žičkar je ob vsaki priliki zastavil besedo za spodnještajerske Slovence. Skupno sta branila Žičkar in dr. Hrašovec slovenske davkoplačevalce, ko je nemška večina v deželnem zboru zahtevala, da se ustanovi v Mariboru žensko učiteljsko za nemške deklice. To učiteljsko bo stalo davkoplačevalce že sedaj prva leta okoli 20.000 K. In stvar je celo nepotrebna, ker v Mariboru šolske sestre na svoje lastne stroške vzdržujejo žensko učiteljsko. Toda ker so nekatere učiteljice pri šolskih sestrah Slovenke, se branijo nekateri Nemci iz sovraštva do Slovencek pošiljati svoja dekleta v to šolo.

In za te se ustanovi novo učiteljsko in tudi slovenski davkoplačevalci je morajo plačevati. Sovraštvo do Slovencev je rodilo to nepotrebno učiteljsko. Slovenskim deklicam je vstop zaprt, ker je šola popolnoma nemška. Spodnještajerski Slovenci, tukaj zopet vidite ljubezen nadutih Nemcev do nas Slovencev! To je ista ljubezen, ki vam jo „Štajerčev“ večkrat tako ginljivo riše! Ugovori slovenskih poslancev niso nič pomagali, proti Slovincem naperjeno učiteljsko se je ustanovilo!

Koroški deželni zbor je imel istočasno s štajerskim tridnevno zasedanje. V njem vlada nemško-narodna večina. Koj v prvi seji se je pokazala nestrpnost nemških poslancev do Slovencev. Koroških Slovencev je tretjina vsega prebivalstva na Koroškem, a edinega slovenskega poslanca g. Grafenauerja niso volili niti v en deželnozborni odsek! G. Grafenauer dela čast koroškim Slovincem v deželnem zboru. Večkrat je posegel v razpravo ter branil stališče svojih volilcev in zagovarjal koristi kmetkega ljudstva. Žal, da nemško-narodna večina nima srca za kmetko in delavsko ljudstvo na Koroškem, čeprav ob volitvah samo o tem govori. In pri zadnjih volitvah so tudi mnogi Slovenci v svojo škodo verjeli nemškim narodnjakom ter volili po njihovi želji. Vsled tega imajo sedaj

samo enega poslanca, g. Grafenauerja, ki jih v deželnem zboru brani.

Crte o socijalnem vprašanju.

(Piše Al. Kokelj.)

VII. Kmetje, delavci in drugi, čujte vzroke socijalne bede!

Prvi vzrok je liberalizem. Drugi vzroki so večinoma le orodje, katerega se je poslužil liberalizem, da je spravil na nič delavne stanove. Med temi so:

1. Novodobne države. Znano je vsakemu, da je mnogo ljudij v človeški družbi, ki so sicer krščeni, drugače pa imajo malo ali nič vere. So to li sami zakrivili? Ne vsega! Krive so tega tudi države, ker so uvedle liberalizem v javno življenje, zlasti v šolo. Nekatere n. pr. Francoska, Laška so vrgle verski poduk popolnoma iz državnih šol. Pri nas v Avstriji imamo v ljudskih šolah še verski poduk, v srednjih šolah je že slabše, a na vseučiliščih se očitno oznanja brezverstvo. Mladi ljudje se ondi nasrkajo teh veri sovravnih navkov ter jih potem dalje razširjajo v svojem poklicu. Za to vidimo mnogo uradnikov, advokatov, zdravnikov itd., ki ne izpolnjujejo verskih dolžnostij. Drugi gredo dalje; smesijo in napadajo uredbe katoliške vere, posebno sovražijo

Skledarjev Vid pred nebeškimi vrati.

Prevel A. P.

Skledarjev Vid je bil po svojem stanu in poklicu strugar, in celo svoje življenje je preskrbljeval gospodinje v svoji okolici z lesenimi skledicami za mleko, s posodicami za surovo maslo in z drugimi izdelki svoje lesene umetnosti. — Pri vsem tem pa je ostal uboga para, ker računati ni znal in ga je še zraven tega preganjala vedno nesreča.

Najprej je bil sam bolan pol leta, potem mu je ležala žena dve leti ter nazadnje umrla. Zapustila mu je štiri otroke, slepega Nandeka, hromega Jakeca, Marjetko in Janeza. Ko je Janez odrasel toliko, da je bil že očetu nekoliko v pomoč, pa so ga potrdili za vojaka.

„Pri vojaštvu pač potrebujejo ljudi“, djal je Skledarjev Vid, „a meni bi pa bil Janez doma še bolj potreben!“

Vidu se je hrbet vedno bolj skrivil in zrastle je na njem že cel hrib — to je bilo od tega, ker je moral toliko križev

nositi — a godrnjal ni nikdar. Le kadar je bil njegov mošnjček prazen, kakor želoec lačnega dijaka, začelo je čisto malo vreti v njem.

„Je pač vendarle zelo neednako na tem svetu“, djal bi Vid takrat, „nekateri se trudijo in gulijo in stradajo, pa vse brez vspeha — drugi pa lenarijo, se vozijo okoli, igrajo in se šaliijo, pa so vedno zdravi in vedno imajo praznik!“

Sedaj pa je vzel Bog sam Skledarjevega Vida v skrb, da bi ga ozdravil. Poslal mu je čudne sanje. — Bilo je ravno v noči pred praznikom presv. Rešnjega Telesa. — Sanjal je, da je umrl, in iz zvonikove line mu je pel mrtvaški zvon žalostno pesem. — Videl je samega sebe na potu proti nebesom. — Bal se sicer ni, pa vendar mu je bilo nekako tesno pri srcu, kako bo mu kaj šlo.

Veliko ljudstva je šlo mimo njega, in čudno, skoraj sama gospoda. Velik, vitek gospod v črni suknji in s finimi rokavicami, na glavi z visokim, svetlim klobukom, na prsih polno zvezd, križev in redov. — Za njim kmalu gespa v baržunu in svili;

šumela je memo, na ubogega Skledarja se niti ozrla ni. Zopet so ga došli in prehiteli drugi. Tu visok častnik v svetli obleki z valovitim perjem za klobukom; sedaj zopet gospodi in gospe, sedaj celo lepa kočija polna imenitne gospode. Nazadnje pa sta prisopihala še dva hribolazca, one vrste kakor tudi pri nas, posebno ob nedeljah in praznikih, na mesto v cerkev lazijo v goro z obkovanimi gorjačami in čevlji. — Ta dva sta imela posebno silno, in ne brez vzroka, saj sta se že predvčeraj zdrsnila raz visoko pečino ter se ubila in že dva dni sta na potu proti nebesom.

„He, striček, ali greva prav proti nebesom?“ vprašala sta že od daleč; „tukaj ni nikjer tistih zelenih in modrih znamenj na drevju in pečevju, nobenega kažipota, človek se kar ne izpozna! So gotovo sami nazadnjaki tukaj okoli, da se niti planinskega društva nimajo!“

„Mislim, da gresta prav!“ odgovoril je Vid — in že sta izginila. — Sedaj je postajalo Vidu vedno bolj tesno pri srcu; začel se je vendar bati, da za njega ne bode najti v nebesih več prostora, ker

duhovnike, pišejo zoper nje po časopisih ter skušajo oslabiti pred ljudstvom njihov upliv. Nižji stanovi se ravna po višjih. Vsled tega se jih je mnogo izmed delavnega ljudstva navzelo istih načel; nasrkali so se veri sovražnega duha po časopisih in knjigah. Tako se brezverstvo čim dalje širi, izginja pa krščanska ljubezen med ljudmi. Vsak skrbi le za svoj žep — ne glede na to, če ima bližnji škodo pri tem. Ljudje si iščejo nebes že tukaj na zemlji. Za to se udajajo raznim strastem: razkošju, pijančevanju, zapravlivosti, upornosti in najgršim pregreham proti pravosti. Ljudstvo misli dobiti v teh strasteh srečo in zadovoljnost, a leze le bolj v duševno in telesno revščino. Pač res, greh dela narode uboge! Posebno slabo uplivajo na ljudstvo tudi nekrščanski izgledi visokih oseb, katere očitno skrunijo božje in cerkvene zapovedi. Nadalje so države mnogo zakrivil, ker so upeljale trgovsko in obrtno slobodo, ker s tem so le pospešile uboštvo nižjih slojev. Povsodi je tekmovanje, gmotno močnejši skuša uničiti slabejšega in pri tem ima delavni stan največjo škodo. Sploh države so upeljale liberalizem — vso mogočo slobodo. A to se bo še strašno maščevalo. Že se vzdigujejo uporne moči ne samo zoper vero, marveč tudi zoper državo. Že grozé nihilisti, anarhisti in socijalisti, ki hočejo prevrniti tudi prestole. In vse te prekucuhe so si države same izgojile po tistih navkih, ki se še dandanes oznanjujejo v njihovih višjih šolah. Države so vrgle vero iz javnega življenja, za to bodo tudi žele, kar so sejale. Zadnji čas je, da spregledajo svoje zmote.

2. Stroji v zvezi z novimi najdbami in nova prometna sredstva. Stroji so vzeli v svojo porabo elektriko, parno in vodno moč. Stroji so na druga pota spravili trgovstvo, kmetijstvo in obrt. Trgovina se vsled naglega prometa, vsled železnic in parobodov, lahko vse drugače razvija kot nekdanj. Je pa trgovina slobodna v novodobni državi, za to more prospevati le veliko trgovstvo, malo trgovstvo je propalo vsled splošnega tekmovanja ali pa je odvisno od velikega. Žalostno znamenje je, da zdaj pri eni, zdaj pri drugi trgovini zapoje »boben«. Kolikor tega ni

kriva konkurenca, pa pripomore še sleparija.

Se mnogo slabše se je zgodilo s kmetijstvom. Veliki posestniki in bogatini v žitovodnih krajih so si nabavili strojev za setev, žetev, mlačev itd. Zemlja je rodovitna, neizrabljena, stroji delajo naglo in ceno. Izdelani pridelki se v porabi s stroji prevažajo po ceni. In prišlo je že tako daleč, da se ruska, argentinska in severno-amerikanska pšenica pri nas ceneje prodaja kot jo more spečati naš kmet. Jednako je z drugimi žitnimi vrstami. Splošno se opaža v zadnjem času, da Amerika s svojimi pridelki in izdelki hoče preplaviti evropski trg. Naš kmet bo prišel na kant, če bo to napredovalo in država ne bo storila svoje dolžnosti. Veliko, vse preveliko se vvažja poleg žita tudi drugih rečij. Med temi dela našim kmetom posebno škodo vvoz italijanskega vina. Kar se ga ne vvažja, drugo naši »pončarji« se v kletih naredé, kmet pa mora dati cenó ali celo ne more prodati svoje dobre naravne kapljice. S čim bo pa davke plačal, če radi vvoza iz drugih krajev še tega ne more prodati, kar si pridelal z krvavimi žulji? So pač hude take razmere. Mali kmet ni organizovan, ne more konkurirati, ne more si kupiti strojev, za-to mora podleči. Potem pa pridejo še nesreče pri živini, slana, toča, povoden, veliki davki, drago plačana družina, če jo sploh more dobiti, ker dandanes gredo mladi močni ljudje rajše v tovarne, rudokope, v Ameriko itd. V takih okoliščinah kmet ne more napredovati, leze vedno bolj v dolgove in nazadnje pride na nič. In nikakor se ni čuditi, če vsled takih neugodnih odnošajev poslednjič še sam posestnik zapusti rodno zemljo ter se poda v Ameriko, kot delajo po Dolenjskem. Država bo morala za steber vseh stanov, za kmečki stan, na vsak način drugače skrbeti.

In kaj naj rečemo o rokodelcih in obrtnikih? Koliko je revežev med njimi! Kdo je to zakrivil? Stroji so jih spravili v siromaštvo. Stroji delajo hitro, ceno in lepše kot človek. Kar je prej človek naredil v enem tednu, napravi stroj v enem dnevu ali celo v nekaterih urah. O šivalnem stroju pravijo, da naredi toliko en

dan kot 5 krojačev. Tisti, ki pri stroju sedi, ima torej kruh, 4 so pa po stroju brez kruha. Kdo-li dobi denar, katerega bi morali dobiti oni štirje? Lastnik stroja, podjetnik! O ti ljudje so takoj spoznali važnost stroja! Zato so jih nakupili, napravili so delavnice in najeli delavcev. Na Dunaju je več podjetnikov za krojaško delo, ki imajo po 100 in več delavcev. Do zadnjega časa so nekateri plačevali delavcem od navadnih hlač 36 v,¹⁾ od hlač iz najfinjšega blaga 70 vinarjev, od srajce je nekdo plačeval le 22 v. Za havelok so dajali 1 K 60 v do 2 K, za »menčikov« 3 K 60 v. Podjetnik ga je pa potem prodal tako drago, kot bi delo stalo 10 K. Če pomislimo, da jeden delavec na teden naredi le dva »menčikova«, vidimo, da s tem zaslužkom ne more živeti. Rokodelci v mestu je bil pač gmotno preslab, da bi si kupil stroje, zato je moral stopiti kot navadni delavec pri podjetniku v delo. In šlo je še dalje. Pri strojih so začeli v delo jemati tudi ženske in otroke, kateri delajo še ceneje kot moški. Upeljajo se je tu in tam tudi ponočno delo. Na tak način izrabljajo podjetniki ljudstvo ter mu dajejo malo plačo, sebi pa polnijo žepe leto za letom. O komaj verjetno je, v kakem silnem siromaštvu žive razni rokodelci in delavci v večjih mestih! Imajo slabo hrano, prebivajo v zaduhlih stanovanjih, večkrat po 5—6 ali še več oseb v eni sobi. Obrtni inšpektorji²⁾ nam popisujejo pretresljive reči in teden za tednom beremo kaj takega tudi po časopisih. Čudno! Snujejo se društva za varstvo živalij, a društev za varstvo siromakov ne poznajo. Ubogi živali hočejo pomagati, sestradanega reveža, ki bi jih poprosil kruha, pa dajo zapreti radi beračenja.

Ker so ljudje vedno pri stroju, ker se trudijo le za vsakdanji živež in delajo po nekodi tudi ob nedeljah, postanejo poslednjič sami taki kot stroji brez vseh vzvišenih čutov. Matere se radi dela odtegujejo izgoji otrok. Otroci se oddajajo drugim ljudem v varstvo ali rastejo sami sebi pripuščeni kot živina. In kakó žalostne

¹⁾ Reichspost 23. februarja 1903.

²⁾ Dr. Scheicher: Clerus u. d. soz. Frage.

njih je že toliko pred njim slo in pri tem še tako imenitne gospode.

Ko pa je prišel do nebeskih vrat, vračala se je ravno kočija nazaj in gospoda bila je še v njej do slednjega. Tudi imenitnim pešcem se ni nič boljše godilo. Ona dva hribolazca pa so kar odpodili nazaj.

»Teh dveh še posebno ne moremo rabiti, ta bi nam vsa lepa tla s svojimi podkovanimi čevlji razorala in s svojo modro in rudečo barvo vse vogle in kote pomazala!«

Tako je djal sv. Peter in imel je prav.

Oni veliki gospod v črni suknji kazal je na svoje redove na prsih ter pravil na dolgo in široko, koliko je koristil svetu. »Ti si že plačan«, odgovoril mu je sv. Peter, »ti imaš že dovolj križev in zvezd!«

Sedaj je pristopila ona imenitna gosa in razkazovala, koliko koncertov, plesnih venčkov, zabavnih veselice je priredila v prid ubogim. A nebeški vratar njo je zavrnil kratko: »Svoje plačilo ste že prejela, milostiva!« ter se obrnil k vratom.

Vid se je začel tresti in bati. Kar se

svetnik obrne še enkrat ter zakliče: »Ali Skledarjev Vid ni tukaj?«

»O da, tukaj sem!« zavpije Vid in z enim skokom bil je pri nebeskih vratih.

»Le pojdi, pojdi«, djal je vratar, »si nam že naglašen, že čakajo na te!«

Vrata so se odprla in gospoda zunaj je vsa začudena gledala za njima. Vidu pa je bilo pri srcu tako milo in veselo, da bi bil najraje naglas zavriskal.

To je bil blišč in svetloba, da mu je pogled jemalo. Pred seboj na griču pa je zagledal čudovito krasno mesto — nebeški Jeruzalem! In v mestu je začelo zvoniti tako milo, tako rahlo in prirčno, kakor angelska godba. Vedno glasneje je prihajalo zvonjenje. Sedaj se je začelo pa še streljanje. Vid je spoznal: »Aha, to se godi vse zavoljo mene.« Zvonjenja in strelbe ni bilo konca. — Kar se je Vid prebudil, dan je že gledal skozi okno; a streljali in zvonili so pa še vedno — sedaj zopet — bum, bum in kling klang.

Bilo je jutro visokega praznika presv. Rešnjega Telesa; zvonovi in možnarji so naznanjali veseli praznik daleč čez gore in dole. — Vid se je razjokal kakor maj-

hen otrok; bilo mu je tako žalostno in vendar ob enem tako veselo pri srcu.

Zoper ljubega gospoda Boga, neskončno modrega očeta, brez čegar volje niti las ne pade iz glave, pa Skledarjev Vid ni godrnjal nikdar več.

Vse se kaznuje.

Mladost weimarskega velikega vojvode Karola Avgusta je znana po raznih šalah, ki sta jih vojvoda in njegov prijatelj pesnik Goethe zbijala. Nekoč sta bila v veliki družbi na lovu. Slučajno sta se oddaljila od ostalih lovcev ter vstopila v samotno kmečko hišo, da vgasita žejo. Stara kmetica je ravno izdelovala maslo. Na prošnjo gostov pa je takoj vstala ter odšla v klet, da njima prinese svežega mleka. Komaj pa je žena odšla v klet, že je knez privlekel tolstega mačka, kojega je že prej zapazil za pečjo, ga potlačil v pinjo in pokril pokrov. Kmetica se vrne in poda lovčema mleko. Oba pa sta jo z vprašanji tako motila, da ni čula ropota, ki ga je maček delal v svoji mokri ječi. Lovca sta se poslovila smeja se, kak obraz bode

nasledke ima vse to za čistost življenja, o tem rajše molčim. Tako daleč je roko-delstvo in malo obrt spravil liberalizem v zvezi s stroji in novodobno državo.

Gospodarske stvari.

Poljedelsko računstvo.

J. M.—d.

Ni stanu, pri katerem bi ne bilo treba računati v dosego dobrih uspehov, vključ temu se opazuje, da ravno oni stan, ki mu je zlasti dandanes neobhodno potrebno preračunati vsako malenkost, računi prav malo, navadno celo nič, in to so naši gospodarji. Našim gospodarjem je poljedelski račun peto kolo. Večina občinstva si zopet tolmači poljedelski račun popolnoma napačno.

Poljedelski račun ni s tem opravljen, da si beležimo dohodke in izdatke v ugodnih časih, nego v slabih, neugodnih razmerah si moramo prizadevati, da si zboljšamo stanje in v to je pri poljedelcu edini najboljši pripomoček poljedelski račun. Poljedelski račun je v tej novi dobi eden najvažnejših činiteljev za razvoj kmetijstva in v povzdigo gospodarstva.

Gospodar, ki poljedelski račun prezira, je zgubljen ali na potu pogube, njegovo premoženje se ne more povišati, more se le znižati v večji ali manjši meri.

Sreča edina je ta, da večina gospodarjev vsaj važnost in potrebo poljedelskega računstva pripozna, ter smemo sklepati, da se bode prej ali slej tudi ta nedostatek, ta napaka odpravila, da bode prišel naš kmet do prepričanja, da si umnega gospodarstva brez poljedelskega računstva ni mogoče misliti.

Ob tej priliki pa se nam vsili vprašanje: Kako toraj pride, da kmet tako malo računi, da si važnost računstva pripozna in vključ temu, da je sto in sto računskih ur v šoli obiskoval?

To napako si je tolmačiti različno. Veliko ljudij je malomarnih, da bi računali ter se zadovoljijo z upanjem: »bo že Bog dal«. Reveži si ne znajo tolmačiti lepih besed sv. pisma: »moli in delaj« (da ti bode pomagano). Ob tej priliki pač mislijo, da že zadostuje, ako delajo, četudi brez

ženica naredila, ko ji maček poskoči iz pinje. Pri prvi priložnosti pa je hotel knez Karol Avgust bogato odškodovati ženo, ker ji je mleko pokvaril in jo pripravil ob zaslužek. — Čez nekaj tednov je bil zopet na lovu v onem kraju ter v družbi z Goethejem obiskal samotno hišo. »Glej jih, zavpije kmetica že od daleč, maček pa jo je popihal iz hiše, «tu sta gospoda», »ki sta vam», skoči ji knez v besedo, »zadnjič napravila neumno šalo. Tu imate odškodnino; masla tako niste mogla porabiti!« Priprosta starka je tiho spravila cekin, potem premeteno pogledala in smehljaje razložila: »Ni nič škodovalo, maslo je slo na knežji dvor v Weimar; za tje je bilo še vedno dosti dobro!«

Smešnice.

Novo ime. Trgovec: »Kaj bi pa radi, mamica?« — Ženka: »En funt kislega zelja!« — Trgovec: »Mamica, sedaj se pa reče, kilo!« — Ženka: »Kaj kilo? Ne več kislo zelje?«

glave, brez misli. Veliko učencev, poznejših gospodarjev, zanemarija pouk, si že štejejo v čast, ako znajo, do 50 ali celo do 100 šteti, — ko ostanejo doma, pozabijo še to. Nekateri govoré samo o zgubi in dobičku, — navadno tedaj, ko je prepozno.

Večina pa dela po starem kopitu (toraj tudi ne računi), tako kot sta delala dedec in babica, katera tudi nista znala računati, a sta vendar obogatela. A tega ne pomislijo, da zemlja peša, da druge dežele napredujejo ter si opomorejo s pomočjo naprednih poljedelskih pravil — a starokopitneži zaostajajo.

Vsak je prepričan, da ako delj časa iz sklede zajema, slednjič prazna ostane, ravno tako slabi tudi zemlja, bolje rečeno, njej primanjkuje istih snovi, koje zemlji z žetvijo itd. odvezamemo. Te snovi je treba nadomestiti, a slednje dobro preračunati, in sicer katere in v koliki meri, kar se pa žali Bog ne stori.

Takšni računi so ravno jedro poljedelskega računa. Da imajo naši kmetje tako malo zaupanja v poljedelski račun, drugi zopet, ki sicer veliko važnost in korist tega računstva pripoznajo, a si pri najboljši volji pomagati ne znajo in tudi ne morejo, ker jim manjka podlage — iskati moramo vzrok v učnih načrtih za šole.

Šolski načrti se ne ozirajo na različnost krajevnih gospodarskih razmer, oni so nepraktični, hočejo izvežbati učenjake, ter se le malo ozirajo na tugo in bedo ljudstva. Iz knjige v knjigo se glasi v njih — in ne iz knjige v življenje!

S šolsko vrečo ali torbo vrže zato učenec vse od sebe, kar je kedaj bilo v njej in obenem tudi »vlomke, obrestne, sklepalne in druge račune«. Večina učencev si obdrži k večjemu le mali 1×1, nekateri še tega ne docela.

Ne more se šoli očitati, da ni veliko v povzdigo gospodarstva pripomogla, a v mnogo — mnogo zadevah storila bi lahko še več, ako bi se načrti za pouk ozirali na potrebe ljudstva.

Učenci, ki pridno šolo obiskujejo, so dobro izurjeni v računstvu, znajo tudi prav dobro z raznimi količinami računati, a v veliko škodo in žalost se množina občinstva, dá, celo posamezna inteligenca zadovolji, ako zna deca v šoli dobro računati, ne zmenivši se za uporabo za javno življenje.

Recimo primer, kako se je treba pri računstvu ozirati na potrebe v kmetškem življenju.

»Jože!« (bi se lahko račun glasilo), »včeraj sem srečal tvojega očeta ter mi je pravil: »gospod učitelj, jaz imam za vaše učence nalogo. V gnučji imam njivo, na katero bi rad repo posejal. Njiva je 26 a velika, a imam samo štiri voze hlevnjaka, gnojšnica mi je pošla. Njiva je še celo rodovitna, tako da dobi z gnojem zadosti fosforove kisline (P₂ O₅). Prosim vas, naj vaši dečki izračunajo, koliko kiloveje soli in klorkalija še rabim za to njivo, da pridelam obilo in debele repe?«

Iz navedenega računa je uvideti, kako nujno potrebno je v šoli, učno snov iz računstva zajemati tudi iz poljedelstva — kar pa se do sedaj v učnih knjigah popolnoma prezira.

Danes, ko je kmet primoran gnojiti tudi z umetnim gnojem, je velevažno za njega, da ve, katere snovi zemlji primanjkuje, kako je ravnati z živalskim in umet-

nim gnojem ter da preračuni, v koliki meri je treba zemlji porabljene snovi nadomestiti — posebno gledé dušika, kalija in fosforove kisline, deloma tudi apnenca.

Dokler pa se šolski učni načrti ne bodo na to plat našega gospodarskega življenja ozirali, treba je, da se gospodarji in njih sinovi sami izobrazijo v kmetijstvu. Naročujte si sami ali v bralnih društvih gospodarske liste, kakor sta »Narodni Gospodar« in »Kmetovalec«, ki oba izhajata v Ljubljani.

Razne novice in druge reči.

Naše misli. Pri nas v mestu že sije toplo solnce in le na senčnih krajih še je videti majhne krpice snega. Na Pohorju pa je vse belo in mrzla sapa zabrije včasih iz Pohorja sem po mestnih ulicah. Ako tavaš po mestu ter opazuješ ljudi in njih gibanje, lahko spoznaš, če bi tega tudi od drugod ne vedel, da je zopet prišel čas za ženitovanja. Iz prodaljn cvetličark stopi sedaj in sedaj brhko slov. dekle s sladkosrečnim posmeškom. Spremljajo jo stariši, ali ženini, ali prijateljica. Ličica ji gore od sreče in pogledi so ji žarki. V rokah pa nosi zavojček in v zavoju — poročni venec. Mariborski Slovenci govorijo sedaj samo o tem, kaj bi vse storili, da bi se jim ljudska veselica dne 7. junija prav izborno obnesla. Mnogo prijetnih presenečenj se pripravlja za obiskovalce. Mi marsikaj vemo, pa ne povemo. Pridite raji dne 7. junija pogledat. Na svidenje!

Pri Sv. Ilju v Slov. goricah so razširjene knjige in časniki, spisani v protestantovskem duhu. Prišle pa so v roke tukajšnjega občinstva, ker so se metale iz železniških vozov med delavce in železniške čuvaje. Sliši se tudi, da je hodil neki agent po župniji, kateri je omenjene stvari razpečeval. Kdor ni hotel kupiti, dobil je zastonj. Takih daril gotovo nobeden zaveden katoličan ne bode obdržal, ampak hitro uničil. Svarimo torej ljudstvo pred sprejemanjem takih knjig! Mi imamo katoliških knjig in časnikov dovolj, zatorej nam ni treba zajemati zavednosti iz protestantovskih knjig.

Od Male Nedelje. Pač žalostne razmere vladajo sedaj v naši fari. Začel se je narodni boj med slovensko-narodno in nemčursko-napredno stranko. Že vselej, kadar kje čitam o napredni stranki, se mi vrine misel, kako so si mogli nemčurčki to ime prilastiti. Da, ko bi bil pri njih res kmetijski napredek, toda nikjer ni nič, samo pri naši kmetijski zadrugi se vidi, da je v rokah samih »Štajerčijanskih naprednjakov«, gledé nje razvitka in napredka. Naši »Štajerčijanci«, ne pozabivši smeha zaradi dopisov v »Sl. Gosp.« od strani narodnega ljudstva, so začeli v »Štajercu« strastno udrihati po osebah, pri teh dopisih najbrž popolnoma nedolžnih. Moja želja, da bi v faro ne zahajal več »Štajerc« še se baje dolgo ne bo uresničila, ker ga ima skoraj vsaka hiša. Tukaj pa si se, »Štajerčev« dopisnik, res pošteno okresal, ker res je še tukaj precejšnje število »Štajerčevih« podrepnikov, toda da bi bil v vsaki hiši, to je pa vendar nekaj nemogočega. Govoril sem že z večimi, ta mi je rekel, že jedno ali tudi dve leti ga nisem plačal, drugi zopet, poslal sem ga že večkrat nazaj, pa še mi ga zmiraj pošiljajo, in tako naprej. Jeza me je skoraj

spopadla, ko piše nadalje, kako neki tukajšnji g. jurist hlasta po mesu. Vsakdo, kdor nekoliko njegovo dosedanje življenje pozna, mora pripoznati, da je zmeren v jedi in pijači. Zakaj ga nadalje napadaš kot jurista? Ako se mu je zdel ta stan najpripravnejši in sploh ako je čutil poklic do njega, zakaj se potem čez to jeziš? Ali misliš, da bi se moral svet podreti, ako bi imel kak slovenski sin pozneje kako boljšo službo? Mi Slovenci bi morali zahtevati, da bi nam po naših uradih nastavljali slovenske uradnike, in tako tudi za naraščaj za to se učečih slovenskih vseučiliščnikov skrbeti, a jih še ne v listih javno napadati. Nikdo g. jurista Gr. ni silil ne v ta ne v oni stan, tudi njegovi stariši ne, dobro vedoč, ako s stanom, katerega si sam izvoli, ne bo zadovoljen, še tem manj s tistim, katerega mu drugi priporočajo. Vsi smo si bratje, pokažimo to pred vsem svetom, podajmo si toraj bratovsko roko. Dokler ni bilo tukaj »Štajerca«, smo si bili dobri, ali sedaj... Zakaj v ta list verujete, zakaj ga podpirate, ko vendar dobro znate, da ga izdajajo naši sovražniki in nasprotniki? Kako zamorete iz tega lista spoznati, da hoče kmeta rešiti, ko ima v svojih strastnih dopisih samo hujskanje in zmerjanje? Sploh se iz celega lista vidi, da se mu čedalje bolj blodi. Bolan je že dolgo na sušici naročnikov, a sedaj se mu kaže že nova bolezen. Človek naj le čita članek »nekaj o spanju«; ni za resnico, a tudi ne za smeh. Med drugim piše: med spanjem ne smemo ne jesti ne piti, ali pa: človek, kateri glasno smrči, mora takoj, ko to opazi, se vzbuditi itd. Pozna se vam torej, da vam je umobolni zavod bolj potreben, kakor nam, ker »Štajercu« take reči verujete, in bote morali iti prav kmalu s »Štajercem« vred v Feldhof, ker sicer bo prepozno. Tudi »Štajerc« bo skoraj prav glasno zasmrčal, a vzbudil se nikdar več...

Od Negove pri Radgoni. Pri negovski poštni nabiralnici se še vedno pritiskajo na pisma nerazumljive besede: Negau p. Iswanzen. Kaj je to, ne razumemo! — Za nabiranje pisem imamo dve skrinjici, ena je menda za Slovence, druga pa za nemškutarje. Ena je namreč pribita na hiši, kjer se berejo samo slovenski časniki, druga pa na hiši, kamor zahajajo nemški in nemčurski časniki. Gospod urednik, mi smo politično strogo ločeni, kaj ne?

Ogenj. V sredo, 8. aprila, je zgorela viničarija J. Vaupotiča iz Murskega polja v Kajžari, občine sv. Miklavž. V nevarnosti so bile na jugu stoječe, s slamo krte hiše.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Cenjeni gospod urednik, sprejmite tudi zopet po dolgem molčanju od nas majhno poročilo. Nekaj veselega vam hočem naznaniti; namreč, govori se, da se bo v kratkem času ustanovilo pri nas mladeniško pevsko društvo pod vodstvom vrlega mladega g. učitelja M. Vršiča. Bog daj dober uspeh! Toda nekaj me žalosti; sramota in groza me obhajata, ko pomislim, koliko iztisov »Štajerca« v našo faro prihaja. Gotovo nima ta ptujski »krota« v nobeni tudi največji fari toliko naročnikov, kakor pri nas, namreč okoli 30. Vsemu temu pa je krivo, ker nimamo prepotrebnega bralnega društva. Vendar se bode, kakor sem slišal govoriti, gotovo proti jeseni ustanovilo. Vsem naročnikom »Štajerca« in vsem fa-

ranom, posebno mladeničem in dekletom pa na srce polagam, naročite si slovenski krščansko naroden list »Slov. Gospodar« ali pa »Naš Dom«. Ako se zgoraj omenjeni naročniki »Štajerca« ne bodo poboljšali, bomo je v prihodnje obelodanili. Vsem mladeničem širne Slovenije prisrčen pozdrav miklavžki fant.

Iz Polja, fare Sv. Miklavža. Rad bi Vam naznanil, kaj se je zgodilo novega v Polju pri Sv. Miklavžu. Imeli smo farana, kateri je imel naročenega smrdljivega dihurja, kateremu je ime »Štajerc«. Obenem pa je bil tudi naročnik spoštovanja vrednega »Našega Doma«. Tako sta prihajala oba lista v hišo našega kmeta. Pa kaj se je zgodilo? Hud boj se je vnel med tema prijateljskima. Ali naposled je vendar ljubi »Naš Dom« zmagal, in potisnil dihurja, namreč »Štajerca«, tja, kamor sliši. Blagi »Naš Dom«, le prihajaj k nam v obilnem številu, Ti zmagaš v vsakem boju. — Kmeti fant.

Sv. Vid nad Valdekom. Dragi gosp. urednik! Sprejmite tudi iz naših šentvidskih hribov nekaj vrstic. Čudno se vam bo morebiti zdelo, ker še niste dobili iz našega kraja nikakšnega dopisa. Do zdaj smo še vedno dremali, ali zdaj smo se začeli tudi mi buditi, ker že v precej velikem številu in z veseljem prebiramo vrli list »Naš Dom«. Imeli smo slabe velikonočne praznike, ker padlo je mnogo snega. Ali v kljub slabemu vremenu imeli smo vendar na veliko soboto procesijo z Najsvetejšim. Pri procesiji je svirala godba samih domačih fantov. Pa tudi pevsko društvo se že pridno snuje pod vodstvom gospoda učitelja. Omenim naj še, da je že tudi v naš precej visoki hrib prikobacala tista »giftna krota«, »Štajerc«. Pa samo dva posestnika sta jo sprejela pod svojo streho. Upam, da ne za dolgo. Drugokrat kaj več. Do tačas pa zdravi!

Sv. Jernej pri Konjicah. Nedavno sem Vam, gospod urednik, poročal o lepem razvitku in napredku našega pevskega društva. A vrinile so se žalibog v to društvo neugodne razmere. Meseca svečana smo si napravili pevci in pevke, dobro izvežbani v več lepih pesmicah, veselico, hoteč občinstvu pokazati, da ni ostal trud našega delavnega pevovodje g. Čeha brez uspešen. Pri tej priliki pak smo videli, kako resničen je pogovor, ki pravi, da se vsakemu poštemu človeku srce raduje nad mило donečo pesmijo, dočim se more le srce popačenega človeka škandalizirati nad tem blagim nadnaravnim darom. Kmalo po veselici so namreč začeli nekateri nebodijhtreba sramotiti in smešiti nas pevce in pevke, v prvi vrsti seveda skrbnega gospoda pevovodjo. S ponosom na svoje rojake pa Vam, gospod urednik, moram pripoznati, da imamo tako »strogih kritikov«, to je takih, ki nimajo o o petju sploh nikakega pojma, le malo številce. In kdo so ti ljudje? To so zlasti taki, ki s posebno ljubeznijo čitajo znani umazani ptujski listič, ljudje, ki se imajo pri nas, t. j. pri St. Jerneju, v sredini slovenskega Spodnje-Štajerskega, za (vzdržite se smeha, gospod urednik!) »Nemce«, toraj ljudje, ki hočejo biti mišljenja tistega naroda, ki imenuje Slovence »ljudstvo ljudožrcov«! Fej bodi izdajice svojega rodu! Ali mislite, da ste v resnici kaj dosegli s svojim nesramnim jezikom? Nikakor ne! Res je, da je gospod pevovodja, ki ima pri pevskem društvu le trud in stroške, lahko

užaljen vsled take nehvaležnosti. Toda mi upamo, da bo požrtvovalni gosp. nadučitelj zopet neustrašeno nadaljeval tako započeto delo, zlasti ko bo videl, da imamo pevci in pevke vedno neomajeno navdušenje za petje in da se na noben način ne damo ostrašiti od naših sovražnikov. Zato pa šentjernejski mladeniči in dekleta le pozumno naprej, za naše nasprotnike pa se ne brigajmo!

Iz šmarskega okraja smo dobili zopet pritožbo, da se pri zgradnji nove železnice Grobelno-Rogatec zapostavljajo pri najemanju delavcev Slovenci, a prednost se daje Nemcem in Ogrom. V šmarskem okraju je ljudstvo potrebno zaslužka, ker tamkaj vlada vsled slabih letin trajno velika beda. Naj se vendar kedo izmed poslancev usmili ubogega ljudstva ter proči odnotne žalostne gospodarske razmere in ukrene vse potrebno, kar bo okraju v pomoč in korist!

Dobrna pri Celju. Dragi mladeniči! Zopet je prišla k nam ljuba spomlad in prinesla dela na poljih in travnikih, vrtilih in vinogradih. Kakor sejemo seme v zemljo, da nam prinese sad, tako je treba tudi nam, mladeniči, sejati seme čednosti in narodnosti, in sad bo potem: lepo, vzgledno in pošteno obnašanje mladeničev! Ljubi mladeniči in gospodarji dobrnski, kateri še niste zapisani v našem koristnem bralnem društvu, prosim vas, pristopite vsi k nam v društvo, saj smo vsi sinovi slovenskih mater in torej bratje med seboj. Le pustimo na strani ničvredno branje umazanih časnikov, varujmo se njihovih grdih nauk, prebirajmo rajši lepe knjige in poštene časnike, ki nam jih daje naše društvo, in imeli bomo mirno vest in veselo srce! »Naš Dom« in »Slov. Gospodar« sta naša časnika! Pa žalostno je, ker moram reči, da se še najdejo tuintam nespametni očetje, ki na skrivaj jemljejo pod svojo streho sovražne nemškutarske liste, ki so pregrdi, da bi jih imenovali. Ali ne pomislite, da dajete s tem strup svojim otrokom? Ni čuda, če vam bodo enkrat otroci vračevali, da se vam bodo solze vlivale po licih, kar že ponekod večkrat vidimo. Pustite toraj slabe in grde časnike, zapišite se v bralno društvo in berite lepe, poštene, slovenske liste in knjige. Posebno vi, ljubi mladeniči dobrnski, storite kakor nas je že mnogo storilo in korakajte z nami, da bomo v bralnem društvu vsi, kar nas je poštenih slovenskih fantov na Dobrni. — M. P. dobrnski fant.

Novoštifta pri Gornjemgradu. Od nas, gospod urednik, še gotovo niste dobili nobenega dopisa, zato pa danes nekaj novega in tudi smešnega naznanjam vam, dragi gospod urednik, in vsem ljubim čitateljem »Našega Doma«. Ni še ravno dolgo od tega, kar sta prišla dva ničvredna brata v našo majhno hribovsko župnijo. Nameravala sta bržkone, da bi tukaj dobila kakšen »kšeft«. Slišala sta, mislim, že govoriti o tem, da bomo letos tukaj pri Novištifti razširjali solo enorazrednico v dvorazrednico. To je tudi res. Zato sta se obrnila koj eden do gosp. nadučitelja in drugi pa je prišel h gosp. šolskemu načelniku. Prvi pritihtopi h g. nadučitelju in jih prosi ponižno za delo pri šoli. Gospod nadučitelj ga pogledajo, rekoč: Tebi se že na obrazu vidi, da si ničvrednež, prilizljivec, lažnjivec itd. Poberi se, od koder si se priklatil. Imam veliko

boljših in poštenjših na razpolago! Potuhnil se je in šel rakovo pot skozi vrata. Nazaj gredoč, ves poparjen, sreča na potu svojega brata, ki se je tudi vračal od g. šolskega načelnika. Zdaj povprašujeta drug drugega, kako se jima je godilo; a obadva enoko pravita, da v tem kraju ni kšefta za nju. Vrnita sta se oba z dolgim nosom nazaj, od koder sta prišla. Dragi čitatelji! Kaj si mislite, kdo in odkod sta bila ta dva brata in prilizovalca. Bodem pa vam povedal: Ptujski »Štajerc«! Njemu se je tako slabo godilo, ko se je priklatil v dveh iztisih sem gor v našo župnijo! Opo-minjam vas, dragi čitatelji, posnemajte vsi ta izgled, in se nikar ne pečajmo s takimi ničvrednimi listi. Oklenimo se rajši »Slov. Gospodarja« in pa »Našega Doma«, ker nam mnogo jako lepega, koristnega in podučljivega donasata. Tudi omenim, da v našo župnijo, čeravno je majhna in bolj v hribih, vendar že dragi »Naš Dom« prihaja v nad 20 iztisih. Upam, da bo v kratkem še bolj razširjen. — Pri tej priliki tudi moram omeniti, da je bilo pri letošnjem vojaškem naboru v naši občini potrjenih deset fantov. Kaj ne, to je nekaj imenitnega za občino, da imamo take lepe in čvrste korenjake, da so sposobni za vojske. Pozdravljam vas vse čitatelje »Našega Doma«!

Iz zadrečke doline. Kakor se čuje iz zanesljivih virov, se v kratkem začne s pripravami za železnico iz Rečice-Paka na Gornjigrad. Železna kača se bo najbrž vila iz Rečice na Mozirje, Pobreže, Otok, Gornjigrad. Nova železnica bo imela dobre in slabe nasledke, posebno glede na našo lesno trgovino. Flosarji jo bodo vsi popihali v Ameriko. A predno bomo z železnico gotovi, bo še veliko Dretje in Savinje poteklo v Črno morje, ker znano vam je, dragi bralci, da država rajši jemlje ko daje, posebno nam Slovencem.

Iz Pilštanja. Preljubi »Naš Dom«! Veliko časa je že preteklo, odkar nisi iz Pilštanja dobil nobenega dopisa. A zdaj ti pa že moremo nekaj poročati. Prvo, kar ti poročamo je to, da so se fantje in dekleta že zbudili iz narodne zaspanosti in da te, ljubi »Naš Dom« in »Slovenski Gospodar«, prav z veseljem prebirajo, in potem to, da že v več kot petinšestdesetih iztisih dohajaš med naše pilštanske fante in dekleta. To te bo gotovo veselilo, da imaš pri nas toliko prijateljev! Še nekaj, kar te bo, predragi naš prijatelj, tudi zanimalo, je pa to, da smo korundiče proti Zagorju nagnali, ker v Zagorju te »nežne« živalice veliko bolj negujejo nego pri nas. Nekoč sem srečal bolj postaranega možička, ko je nesel polno torbo korundičev v Zagorje, da so mu povsod iz torbe gledali. Naročil sem temu možu takrat, da naj še tiste tri ali štiri odnese, ki se po Pilštanju klatijo. Pri nas je slabo za nje postalo, nimajo več mlakuž za se, ker jih že vse preganja. Tudi naznanim »Našemu Domu«, da je pri nas v kozjanskem okraju bilo 94 fantov spoznanih sposobnih za vojaški stan. Zdaj pa pošljemo tebi, ljubi »Naš Dom«, spoštovanemu gospodu uredniku in vsem narodno zavednim fantom tisoč pozdravov! — Eden v imenu vseh pilštanskih fantov.

Za smeh in kratek čas. Zadoji »Štajerc« ima na prvi strani proti našemu listu članek z napisom: »Hujskarija, laž in zopet laž!« Toda ubogega ptujskega

kljukca je zadela žalostna usoda. Ravno v tem članku, kjer nas dolži hujskarije in laži, ga je c. kr. okrajno glavarstvo zaradi hujskarije in laži moralo dvakrat zapleniti! Tako sam sebe bije po lažnjivih ustih in vse se mu smeji, da se je vjel v past, katero je nam nastavil Heilo! — Napada v zadnji številki svetinjskega, črešnjevkega, šentjurskega ob j. ž. in podgradskega na K. župnika. Kaplane in učitelje je pustil takrat milostivo pri miru!

* * *

Sinčaves na Koroškem. Nemški časnik »Landbote« je prinesel dopis sledeče vsebine: Večkrat se je svetovalo načelnstvu kmetijske zadruga, naj ne sprejema kot udov kmetov-liberalcev. In res bi boljše bilo, posebno pri prejšnjem vodju zadruga. Nekateri so v svoji predrznosti in hudobiji ogoljufali zadrugo za precejšnje svote. Ta posel je hotel izvrševati tudi neki kmet iz Kamena. Pa skupil jo je pošteno. Bil je zasačen pri goljufiji od novega poslovodje Albina Novaka in v Celovcu obsojen radi goljufije na šest tednov ječe. Dotični kmet je hud nasprotnik slovenske in krščanske stranke, goreč prijatelj in naročnik »Štajerca« ter je imel pri zadnjih volitvah polna usta hvale za Tempoharja. Nikakor ne želimo hudega svojemu bližnjemu, tudi nasprotniku ne, prav pa je vendar, da je goljuf dobil svoje plačilo. Za njega ni škoda, škoda pa je za družino in za hišo, katera je bila poprej povsodi spoštovana in čislana, sedaj pa je zgubila svoje pošteno ime po krivdi očetovi. Da je zabredel nesrečni kmet tako globoko, temu je kriva krčma in igra, kateri je bil on strastno podvržen.

Dobrlaves. Novi trgovec in vodja sinške zadruga gosp. Alb. Novak je jako spreten in ljubeznjiv mož; počasi se bode priljubil vsem. Podpirajte Slovenci pošteno domačo trgovino; posebej pa še slovenski mladeniči kupujte radi kravate v slovenskih barvah in ne nemških, ki vam jih vsiljujejo po nemških trgovinah. Tudi vžigalice Ciril in Metodove družbe se dobe v zadrugi, ne kupujte nemških, ker s tem podpirate slab namen, katerega imajo nasprotniki, s tem da prodajajo in širijo Südmark in Schulvereins-Zünder. — Na sinško in dobrolsko pošto še prilazi precej iztisov »giftne krote«. To vam je vsiljiva golazen; dva in po trikrat so jo poslali že nazaj marsikateri naročniki, pa se je vendar ne morejo znebiti. Fej te bodi, golazen predrzna in ostudna!

Skocijan. (Razne novice.) Kakor prejšnja leta, tako je tudi letos se pri nas prav slovesno obhajala pobožnost Božje Glave. Mnogo so darovali farmani za sveče. Krasno je bil okrašen naš Božji Grob in lepo okinčan o Veliki noči glavni oltar farne cerkve. Spodnji farmani, ki spadajo pod zvon sv. Marka, so si mislili: mi tudi nočemo biti bodikaj. In res! Okrasili so si Božji Grob in glavni oltar o Veliki noči, da ima pač malokatera farna cerkev tako lepo lice, kakor naša podružnica sv. Marka. Posebno še se Šmarkežani postavljajo sedaj, ker imajo sicer ne nov, vendar pa lep luster, katerega jim iz srca privoščimo. — Iz zapuščine rajnega gospoda župnika so dobili otroci farne šole lepe molitvenike v spomin. Kot nov gospod župnik pridejo k nam č. g. Ant. Mikuluš, rodod iz Primorskega. Dosedaj so bili nunski spovednik in župnik pri fari Sv. Lovrenca v Celovcu.

Dal Bog sreče in blagoslova novemu gospodu, da bi v Škocijanu dosti storili v čast božjo in dušni ter telesni blagor Škocijancev.

Kmetijska družba. Čeprav živi na Koroškem dobra tretjina Slovencev, ki so vsi posredno ali neposredno davkoplačevalci, vendar se pri nobeni deželni upravi ne ozirajo na Slovence. Na važna mesta se volijo in kličejo le Nemci, Slovenec pa je dober, da se muči in trudi. Tako je tudi v kmetijski družbi. Tam gospodujejo sami Nemci. Predsednik je Tscharre, podpredsednika pa Supersbug in dr. M. Spitzer. Tudi na kmetijski šoli se za Slovence ne poučuje. Vzdravimo se, koroški Slovenci, ne dajmo si kratiti svojih pravic, ne bomo tlačani!

Nova postaja Otišnivrh se ustanovi s 1. majem med postajama Sp. Dravograd in Sv. Jedert železnice Sp. Dravograd—Velenje.

Velik požar je nastal dne 2. t. m. po noči v Št. Lovrencu nad Šmohorom. Šesterim posestnikom so do tal pogorele hiše in gospodarska poslopja. Zgorelo je tudi mnogo oprave, krme itd. Škode je nad 45.000 K, zavarovani so bili za okoli 22.000 K. Kako je požar nastal, se še ne vé; bržkone vsled neprevidnosti.

Celovške novice. V Celovcu je vkup 178 gostiln, kavarn itd. — Starčki, katerim je mil g. knezoškof dr. Kahn v stolici na veliki četrtek umival noge, štejejo vkup 959 let. Najstarejši ima 87, najmlajši 72 let. — Nov otroški vrtec so otvorile ss. uršulinke v Celovcu dne 15. aprila. — Na c. kr. učiteljsku v Celovcu je za prihodnje šolsko leto razpisano mesto vadničnega podučitelja. Prosilci, ki znajo slovensko, imajo prednost. — Za žensko učiteljsko, ki se otvori s prihodnjim šolskim letom, je razpisano mesto glavnega učitelja, ozir. učiteljice za nemščino, zemljepisje in zgodovino. Prošnji za obe službi je vložiti do 5. junija — V Št. Rupertu pod Celovcem živi gospa Marija Skudnig, stara 102 leti in 3 mesece. Starka je prav zdrava in krepka. — Velikonočni ponedeljek je bila tu prva starokatoliška služba božja in sicer v — lutrovski cerkvi. Imel jo je znani Ferk, ki je svojčas pobegnil od frančiškanov. Zvečer so agitirali starokatoličani in luteranci v lepi slogi za »Proč od Rima!« — Dopolnilne volitve za celovski mestni zbor bodo dne 27. in 29. aprila ter dne 2. maja.

Koroške novice. Krojaški pomočniki v Celovcu so ustavili delo, a stavka je bila končana dne 2. aprila. Trajala je 13 dni. Mojstri so pomočnikom zvišali plačila, 10 urnega delavnika jim pa niso privolili. — C. kr. deželna vlada je priznala Jos. Šolerju v Škofljah 52 kron 50 vin. nagrade, ker je rešil mizarskega pomočnika Avbelja utopljenja v Vrbskem jezeru. — Gozd je gorel dne 27. sušca ob železnici blizu Trbiža. Pogorelo je 20 arov. — Vlada bo državnemu zboru po veliki noči predložila načrt postave o novi železnici v spodnji Rožni dolini. — Doslej 8 razredna ljudska šola Uršulink v Celovcu se razdeli v 5 razredno ljudsko šolo in 3 razredno meščansko šolo. — Cesar je podaril za novo katoliško sirotišnico v Trebnju pri Beljaku 5000 kron. — Novo kopel, čisto na novo in udobno uravnano, otvorijo začetkom junija v Lužnici v Kanalski dolini. — Pri Št. Vidu ob Glini so dne

5. t. m. razstrelili skalo v kamenolomu mojstra della Schiava. Za strel so porabili 5600 kil smodnika in 170 kil dinamita. Navzočih je bilo zelo veliko ljudij; za red so skrbeli orožniki. Strel so vžgali električnim potom in zdelo se je, da se vzdiguje cela gora. Dobilo se je zelo veliko kamenja.

* * *

Sibirska železnica. Največja železnica na svetu, sibirska železnica, je dodelana. Pred enajstimi leti so začeli Rusi delati v navzočnosti tedanjega prestolonaslednika, sedanjega carja Nikolaja II. Treba je bilo premagati velike ovire: premostiti široke reke in močvirja, razstreliti velikanske skale, a ruska vstrajnost in moč je vse premagala. Glavna proga železnice gre od Čeljabinska na Uralu skozi Omsk in Irkutsk do Vladivostoka ob japonskem morju. Od tu se obrne proti jugu do Dalnija in Port-Arthurja. Dalnij je popolnoma novo, še ne 10 let staro rusko mesto ob japonskem morju, a ima že 50.000 ljudij. Mesto ima krasno luko, kjer morje nikoli ne zmrzne, več bank in hotele najnovejše vrste. Ruska vlada je potrosila za napravo luke in stavbo državnih poslopij 9 milijonov rubljev, t. j. nad 30 milijonov kron. Od tu se bo vršil promet na ladijah na Kitajsko, Japonsko, v Ameriko in v Avstralijo. Mesto ima velikansko bodočnost. Sibirska železnica je delalo okrog 70.000 delavcev in je vozilo 30.000 konj. Vseh uradnikov pri železnici je sedaj nad 6000. Stroški znašajo 850 milijonov rubljev ali okrog 3000 milijonov kron našega denarja. Iz Petrograda v Irkutsk gredo vsak teden po trije brzovlaki. V vsakem vlaku je jedilnica, prostor za kopanje, brivnica in knjižnica. Iz Petrograda v Irkutsk pride vlak v osmih dneh, iz Petrograda v Vladivostok v dvanajstih dneh in pol. Iz Pariza v Šangaj na Kitajskem se bo prišlo za naprej v 16 dneh po sibirski železnici, po morji se pa rabi 34—36 dnij. Vsi prevodniki in uradniki pri železnici govoré samo ruski, tako da je za vsakega potovalca potrebno, da zna vsaj nekaj ruski. Kako velikanskega pomena bo ta železnica, se dandanes še ne more govoriti. To je pa gotovo, da bo njen promet velikanski in da so Rusi dobro naložili svojih 850 milijonov rubljev.

Beg zarubljenega parnika. Dne 13. t. m. je iz tržaške luke pobegnil grški parnik »Aghias Trias«, ki je bil pred dvema mesecema zarubljen od tržaške sodne oblasti, ker je njegov lastnik trgovcu C. Gonghachiju dolžan 50.000 frankov. Vsled te rubežni ne bi se bil smel parnik oddaljiti iz luke in je to storil skrivaj. Njegov beg pa je zapazil čuvaj na svetilniku in o tem obvestil pomorsko oblast. Ko so pa piloti prišli na obrežje, je bil parnik, ki je z vso silo plul, že blizu Pirana. Pomorska oblast je na to brzojavno naprosila poveljništvo vojne mornarnice v Pulju, naj odpošlje dve torpedovki na lov za parnikom »Aghias Trias«.

Zensko živo zazidal. Zalosten slučaj se je primeril te dni blizu Odese. Poroča se, da je zlobna roka prisilila nekega zidarja v Baku, da zazida živo žensko. Zidarja pri delu sta napadla dva moška, pripeljavša se v zaprti kočiji, mu vrgla vrečo čez glavo in odvedla seboj v neznano smer. Po dolgi, a hitri vožnji se kočija ustavi in delavec je bil primoran stopiti v prazno sobo neke hiše daleč

zunaj mesta. V veliki luknji v steni je zagledal prestrašen obraz neznane ženske, in zakrinkan mož ukaže zidarju, da zazida odprtino. Videč, da se ima zgoditi zlobno hudodelstvo, zidar odreče svojo pomoč, a neznanec ga s samokresom prisili, da se loti dela. Potem pa mu zopet zavijejo glavo v vrečo in odvedejo nazaj v Baku, kjer ga izpuste. Posiljeni delavec je ovadil dogodek policiji, ki pa ni mogla zločincema na sled in je le rešila žrtev gotove smrti. Govori se, da ženska, ki je imela biti živa zazidana, je bila mohamedanka, in da se je njen mož hotel na ta način maščevati zaradi njene nezvestobe.

Lep vzgled katoliškemu razumnistvu je pokazal dunajski župan dr. Lueger. Na cvetno nedeljo je bil zaključek sv. misijona v cerkvi sv. Štefana na Dunaju in pri slovesni procesiji je na čelu katoliških mož in mladeničev stopal za misijskim križem dr. Lueger. Tako je župan prestolnega mesta Avstrije brez strahu javno pokazal svoje katoliško prepričanje, pokazal se je moža, ki bodi v vzgled vsej katoliški inteligenci, kako je treba ponosno očitno spoznavati svojo vero!

Pameten ukaz. Rumunski minister prosvete je izdal ukaz, da imajo učitelji vplivati na svoje žene, da se odslej ne bodo več nosile po francoski modi, ampak da se oprimejo narodnega kroja. Narodna noša, večkrat tako ozko spojena z bitjem — žitjem naroda, pač povsodi pojema. Ljudstvo se polagoma identifikuje, nikjer pa to ni tako lahko kakor pri kroju. Koliko Slovenk nosi še danes narodno nošo? Pač se spravi tuhtam število deklet pod pečo, kadar je treba sprejeti visokega gosta, a potem gre vse vkupe zopet pod ključ. In taka ni samo usoda slovenske narodne noše, tako se ji godi po vseh krajih (celo Zamorci jo polagoma opuščajo). Ukaz rumunskega ministra je gotovo imeniten. Zdrava narodna noša pač v vsakem oziru nadkriljuje tiste tesne modne obleke, ki tako silno škodujejo zdravemu razvoju ljudskega telesa. A mislimo, da podleže tudi resolutni minister prosvete oni struji, ki se širi od zapada proti vzhodu in uničuje pestri kraj narodov. Težko, da bi se Rumunke dale prepričati, kako koristno, kako rodoljubno bi bilo, slušati ministrov ukaz. Saj vemo, da ravno tam, kjer omika še ni na znatni stopnji, igra opičje posnemanje tujstva najvažnejšo vlogo.

Proti dremanju v cerkvi med službo božjo je danski kralj Kristijan IV. dne 17. maja 1864 l. pisal sledeče lastnoročno pismo: Ker smo zvedeli, da se je dremanje med službo božjo preveč udomačilo, ukazujemo najmilostiveje, naj v vsaki farni cerkvi bode nastavljenih več mož, ki naj med službo božjo hodijo z dolgo palico po cerkvi in naj z njo vsakega, ki med službo božjo drema, vdari po glavi, da bodo tako verniki med službo božjo ostali čuječi.

Tatovi — pevc. Francoski listi poročajo o novem tatinskem načinu na železnicah. Neki gospod po zunanosti fin in eleganten je jel peti v železničnem vozu narodno pesem in na prošnjo svojega tovariša pozneje napev iz opere... Popotniki sosednih oddelkov so se zbrali krog njega, da bi ga poslušali... med tem je pa neki poštenjakovič, dogovorjen z pevcem odpiral in preiskoval kovčke in zavoje. Morda je ta vest resnična!

Junaško smrt je storil v Avstraliji častivredni menih Mc Enroe. Bil je na potu v North Hidney, ko pridirja ubegli konj naravnost proti kupu otrok na cesti. 71 letni menih Mc Enroe skoči pred konja in mu razpne dežnik pred očmi, hoteč ga s tem ustaviti. Posrečilo se mu je, kajti konj se je obrnil v stran, pri tem pa podrl starega duhovnika, ki je vsled poškodbe uro na to izdihnil svojo dušo. Someščani hočejo staremu junaku postaviti spomenik.

Beda v Italiji. Iz Italije dohajajo vznemirjajoče vesti o veliki bedi, ki je zavládala zadnji čas v Italiji in celó v glavnem mestu v Rimu. Beda je tako velika v Rimu, da so morali te dni magistratski uradniki na 34 raznih krajih deliti lačnim kruha. »Corriere della Sera« piše jako pesemistično o ti bedi. Njegov sotrudnik, ki je videl, kako so na nekem kraju delili kruh, pravi med drugimi: Ti-soč rok se je nervozno iztezalo, da pograbijo kruh, katerega je delil uradnik med groznim protestnim krikom in trenjem.

Nemška omika? V Essenu v Nemčiji se je izvršil te dni čin, ki mora pretresti in napolniti ogorčenjem vsako človeški čutečo dušo. Neki topničar ni izvršil vojaškega pozdrava mornariškemu kadetu, ki je bil tam na dopustu. Kadet je pozval topničarja na odgovor. Poslednji se je opravičil, da ni opazil znakov kadetovega dostojanstva. Na poziv kadetov je topničar sledil poslednjemu na glavno stražo. Mejpotoma pa se je vojak premislil in je jel bežati. Kadet jo je udaril za njim in ga toliko časa obdeloval s sabljo, dokler se ni vojak zgrudil — mrtev!

Strah živali pred nevihto. Neki opazovalec piše, da skoraj vse živali od komarja do slona kažejo več ali manj strahu pred nevihto. Sicer so muhe, hrošči, komarji itd. pred nevihto prav leni, vendar imajo komarji baš tedaj veselje do pikanja. Konji in krave postanejo pred nevihto uporni, v hlevih se šestokrat skupaj stiskajo ter celo obupno mukajo oziroma razgetajo. Še celo največje roparske živali, kakor levi, tigri, volkovi se boje nevihte, begajo zaprte po kletkah, nočejo ničesar jesti ter tužno rjovejo. Slon zamore postati nevaren le pred nevihto.

Nemška nestrpnost. Kakor morajo poljski otroci na Pruskem trpeti muke in njihovi stariši ostre kazni, ako hočejo Boga moliti v maternem jeziku, tako se je zgodilo te dni na nemškem gimnaziju v Črnovicah (Bukovina), da so nekemu dijaku prisodili 8 ur zapora in mu podelili ukor pred vsemi tovariši, ker je v poljskem jeziku — molil očenaš! Poljske novine pišejo ogorčeno radi tega dogodka, katerega označujejo kakor »načelno stvar« vseh Poljakov. »Dzienik polski« pravi, da je poljskemu zastopstvu v državnem zboru na Dunaju v neizogibno dolžnost, da nemudoma zahteva zadoščenja. To da ni kakor majhna reč, ker gre za svobodo poljske molitve in narodno čast Poljakov!

Odločnost rumunske mladine. Ogrski minister za bogočastje in uk je odredil, naj se tudi v rumunskih šolah uči več mažarsčine. Vsled te odredbe so jeli mnogi profesorji predavati mažarski. Sosebno gimn. profesor dr. Jauel Brunea v Kronšladu si je hotel splesti nevenljivih zaslug za mažarski jezik ter zahteval od svojih dijakov, naj se namah priuče težkih in dolgih mažarskih stihov in naj jih izgo-

varjajo kot pravi Mažari. Pa ker je ruski odpadnik od dne do dne odločnejše zahteval od svojih učencev, so dijaki izostali od predavanja in izjavili ravnatelju, da prej ne gredo k predavanju prof. dr. Brunea, dokler se mu ne prepove predavati v mažarskem jeziku.

Vsaki stan ima svoj križ! Čevljar-ski vajenec se hudo joka. Pride k njemu njegov tovariš in ga vpraša: »Kaj pa ti je Jakec?« — Jakec se mu potoži, da ga je mojster že zopet s kneftro hudo nastrojil. — Tovariš ga pa tolaži: »E, kaj bodeš tulil, Jakec! Veš, vsaki stan ima svoje težave: Kralje mazilijo, advokatom mažejo, nas čevljar-ske vajence pa — biksajo!«

Kako sem se učil plavati.

Nekega vročega poletnega dne sprehajal sem se ob reki, kar mi pride na misel, da še ne znam plavati. Sicer znam nekoliko, ali samo po pesje, kakor po domače pravimo, pa pri tem le počasi dalje pridem, zraven tega pa še sopiham, kakor parobrod proti vodi.

Sram me je skoraj bilo, da sem v plavanju tako zaostal. Mislil sem si: »Kako bi bilo, ako bi šel v poduk pri plavalnem mojstru!« Ta nesrečna misel me ni več zapustila ne po dnevu ne po noči in čez malo dni sem bil res že v plavalni šoli. Izbral sem si najdebelejšega plavalnega učenika, ker sem vedno slišal, da so debeli ljudje bolj blagega srca. A bridko sem se varal.

Moj mojster — Franc je bilo ime temu hudimarju — sprejel me je prav prijazno ter vprašal:

»Koliko ste stari?«

»V novembru bodem 28 let!«

»In še le sedaj se hočete učiti plavati!«

»Človek se nikoli ne izuči!«

»Zakaj se pa hočete učiti plavati?«

»Tako, da bi znal!«

»Ali kaki vroki so vas pripeljali do tega sklepa?«

»Častivredni mojster! Pred par dnevi sem šel tukaj čez most, kar me je ustavila neka gospa, glasno jokaje: »Gospod, mojega otroka — glejte tam plava — rešite otroka in mene!« Že sem suknjo izslekel, ravno sem hotel skočiti v derečo in globoko reko, kar se domislil, da ne znam plavati«

»Nezaslišno!« zagrmel je mojster na me.

»In ta misel me je tako presunila, da sem omedlel. Ko sem se zopet zavedel, ležal sem na obrežju obdan od velike množice ljudi«

»Da da, tako je«, djali je mojster porogljivo, »škoda človeka izuči. Ljudje se še le takrat učijo plavati, ko so že utonili! Sedaj pa začniva s podukom!« Vlegel me je na stol ter mi pokazal, kako moram kretati z nogami in z rokami, da bodem umetno plaval. Potem je zapovedal: »Ena! . . . Dve! . . . Tri! . . .« tako dolgo, da me je že vse bolelo, in da sem že sam mislil, da imam koliko v trebuhu in krč v vseh udih. Na suhem sem znal kmalo plavati. Sedaj pa vodo! Pripnel mi je okoli telesa pas, kateri je visel z močno vrvico na lesenem drogu. Tako sem tedaj bil izročen ne samo roki Božji, ampak tudi rokam mojstrovim, kateri je držal drog v rokah. — Pogledal

sem kviško proti njemu, pa kako sem se ustrašil čez njegov spremenjeni obraz. Njegovo polni luni podobno lice bilo je skremženo, s hudobnim pogledom me je meril in zavpil:

»Meni se zdi, vi se bojite!«

Priznal sem mu, da se bojim ter bi rad bil na suhem:

»Prosim Vas, potegnite me na kopno, jaz dobim morsko bolezen!«

»Nič ne škodi«, renčal je plavalni mojster.

»Jaz si bom nogo zmočil in dobim nahod«, kričal sem.

»Čajte, še glavo si bodele namočili«, odgovoril je trinog, ter spustil drog k vodi. Voda mi je bruhnila v ušesa, v oči, v nos, v odprta usta, in ko me je zopet potegnil izpod vode, vreščal sem, kakor ranjen divji merjasec. Mojster pa je klical enolično: Ena! . . . Dve! . . . Tri! Ena! . . . Dve! . . . Tri!

Kaj sem si hotel? Bil sem popolnoma v njegovi oblasti in še Boga sem moral zahvaliti, da me ta hudir ni poslal v boljšo večnost. Da ga ne bi več razkačil, storil sem vse, kar je veleval. Mahal sem z rokami in nogami, dokler ni bila slednjič »prva lekcija« pri koncu. — Tri dni trpele so te muke.

Plavarski mojster me je pustil, kedar-koli je imel najmanjši vzrok, na veselje vseh kopalcev »vodo piti«, in naj sem ga še tako zagotavljal, da nisem žejen, vse je bilo zastoj. V treh dneh sem ga sovražil tako, da bi ga bil najraje vtopil v žlici vode. Kdo bi si bil mislil, da bo ravno ta debeli plavarski mojster tako hudoben. Kedar-koli me je imel na drogu v vodi, vedno je skremžil svoj mlečni obraz tako kisló kakor jesih.

Pri vsem tem pa jaz v svoji vodeni umetnosti nisem nič napredoval. Moj učitelj kričal je vsaki dan:

»Vi nimate nobene sposobnosti, iz vas ne bo nikdar dober plavar! . . . Ena! . . . Dve! . . . Tri! . . . Noge bolj noter! . . . Ena! . . . Dve! . . . Nobene sposobnosti!«

In kedar koli je moral izreči, da nimam sposobnosti, vselej me je pustil »vodo piti«, kakor je imenoval divjaško mučenje, s katerim me je trpinčil.

Drog, na katerem sem visel jaz med nebom in zemljo, zdaj nad vodo, zdaj pod vodo, imel je naslonjen na poprimjači, katera je obdajala prostor za plavarsko učenje. Pri tem je navadno sedel na drugem koncu droga ter se zibal hudomušno na drogu in vselej, kadar je on šel nekoliko na kviško, šel sem jaz nekoliko navzdol — v vodo. Vsaki dan sem ga prosil naj ne ubija takih šal, katere meni polnijo želodec z vodo, a on se je le režal zlokavo na drogu. A kazni doleti vsak zločin! Zopet se je zibal in zopet sem jaz vodo pil, kar se v strahu nekoliko preveč ganem v vodi; drog zgubi ravnotežje se podrse proti vodi, in moj trinog štrbunkne čez glavo v vodo.

Prva posledica je bila zame, da sem zopet »vodo pil«, a ko sem zagledal zopet luč sveta, čutil sem se lahkega, kakor riba v vodi. Pa to veselje trpelo je malo časa, že v prihodnjem trenutku priril je plavarski mojster zraven mene iz vode ter se krčevito oklenil moje roke

»Rešite me, za Boga«, sopihal je, »drugače utonem!«

»Pustite me, jaz imam za sebe samega dovolj skrbeti«, kričal sem jaz. Hipoma

sem pozabil vsa umetna kretanja plavarska ter sem začel zopet »po pesje« svoje delovanje in rešenje.

»Jaz utonem«, jadoval je oni.

»Saj ste vendar plavarski mojster!«

»Da, da! Pa jaz podučujem le z besedo na suhem, djansko v vodi pa se nisem učil — jaz ne znam plavati!«

»No, to vas seveda nekoliko oprošča,« rekel sem jaz ter se usmili uboščka, ki se je že skoraj utapljal. Z drzno roko zagrabil sem ga za lase ter ga potegnil na kviško. Bil je že bolj mrtev, kakor živ.

»Rešite me, jaz ne znam plavati . . . pa, za Boga, tega ne povejte nikomur«, je šepetal.

Sedaj se mi zbudijo misli na prestane muke in porogljivo sem ga zavrnil: »Vi nimate nobene sposobnosti, iz vas ne bo nikoli dober plavalec!«

»Meni se tudi ni treba učiti, saj sem diplomovan plavarski mojster; jaz le druge podučujem!«

»A tako! Vi tedaj plavate le na suhem?« rekel sem drže ga še za lase, da ne bi utonil.

»Rešite me!« to je bilo vse, kar je zamogel izgovoriti.

»Prej bodele pa morali malo vode piti . . . Kakor ti meni, tako jaz tebi!«

On je vskliknil; jaz pa sem potisnil njegovo ljubo glavo nekterokrat krepko pod vodo, in kadar je hotel na pomoč klicati, zamašil sem mu hitro usta zopet z vodo. Ko sem ga tako kakih petkrat potopil, postal je nem, kakor riba . . . Zamogel je le še kihati. — Vrgel sem ga na suho. Jaz sam sem pa plaval, prost sitnega plavarskega mojstra, po plavarski učilnici kakor labud, ter veličastno vlekel za seboj drog in vrv . . .

Mojster se je kmalo zopet vzbrihal ter prigovarjal vsem navzočim, naj vendar občudujejo mojo plavarsko umetnost. Kričal je: »Gospoda moja! To je moj učenec! . . . Izvrstno! Ena! . . . Dve! . . . Tri! . . . Prav dobro! . . . Mladi gospod, vi ste posebno nadarjeni! . . . Vi bi še Niagara preplavali!«

In obrnjen proti drugim rekel je ponosno: »Mislite si, gospoda moja, tega mladega moža sem le štiri ure podučeval! . . . In glejte, že plava, kakor morski som! . . . Priporočam se vam, gospoda, najtopleje, ako bi se kateri izmed vas znabiti hotel učiti plavanja.

Besedna zastavica.

Rabite teh sedem črk:

a c d i k l r

in sicer: a, d in r štirikrat, c in l dvakrat, i osemkrat, k pa samo enkrat. Ako spretno izvršite, bralo se bode ob straneh štirikrat možko ime, v sredini pa osemkrat žensko ime in štirikrat ime neke povodne živali.

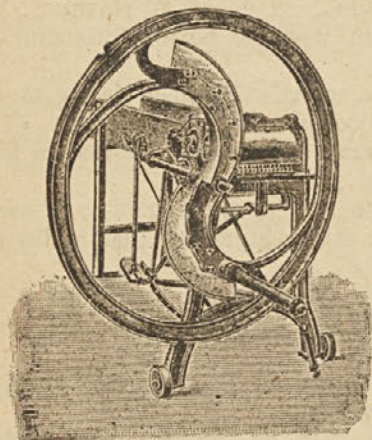
Listnica uredništva.

G. K. Agrež: Hvala, a ne moremo tokrat porabiti, ker že imamo dopis iz ondotnega kraja. Pišite še kaj! — St. Pavel na K.: Hvala, ob priložnosti porabimo! — F. Weixelberger, Stavenski vrh: Predolgo! Mogoče okrajšamo in ob priliki priobčimo! Pozdrave! — Goricepoljski: Hvala, pride! Prosimo večkrat, a kratko! Rodoljubne pozdrave! — Sv. Vid v junski dolini: Hvala, a že imamo o tej stvari, kakor čitate. Prosimo večkratnih, a kratkih poročil.

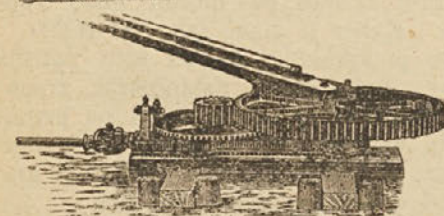
Prva narodna tovarna poljedelskih strojev Josip-a Pfeifer-ja v Hočah pri Mariboru

izdeluje s parno močjo: ročne mlatilnice največje prednosti in trpežnosti, z jeklenim osiščem, ki se vrti v rudeči topovini z mahalnimi bobnom, mlatenje z istim lahko izvršujeta od 1—2 osebi; mlatilnice, ki se gonijo z konjsko, volovsko, vodno in parno močjo, ki iztresa in izčinjajo; rezalnice za klajo, katere režejo od 6 do 75 milimetrov dolgo; rezalnice za klajo, katere režejo od 6 do 100 milimetrov dolgo; vitelje (ali gepelje), s katerimi se gonijo mlatilnice in rezalnice z konjsko ali volovsko močjo; druzgalnice za sodje in grozdje; cevi in sesalke za studence in vodovode iz kovanega železa in pocinjene; najnovejše ročne sejalnice, vejalnice, čistilnice, brane za travnike in vsakovrstne druge poljedelske stroje pod enoletnim jamstvom.

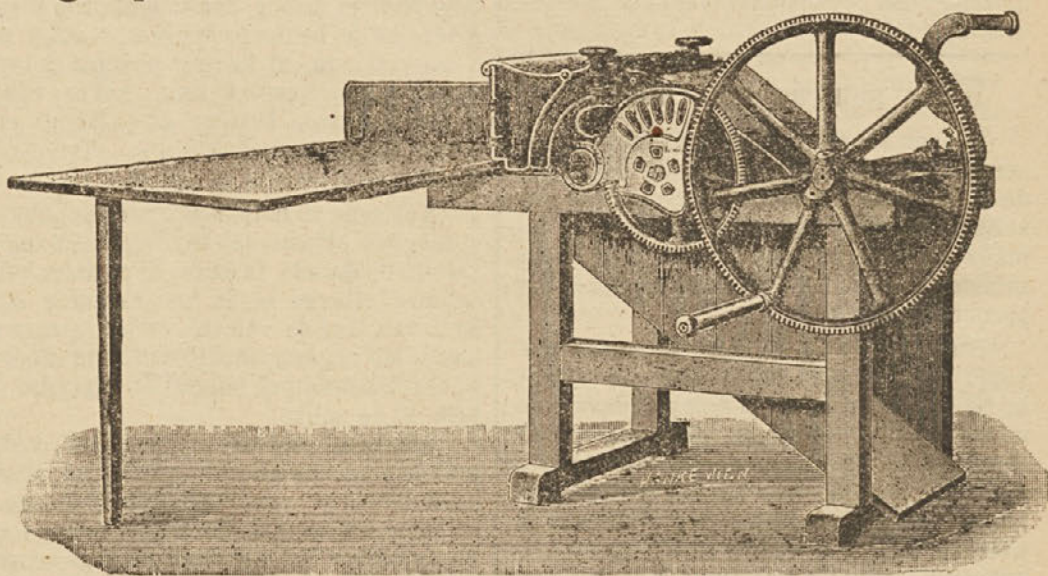
● Popravilo vsakovrstnih strojev izvršujejo se zelo po ceni. ●

Rezalnica

Vitelj ali gepelj

Spričevala.

Dajem Vam naznanje, da sem z mlatilnico, katero sem od Vas kupil 11. julija 1901 popolnoma zadovoljen. Mlatiti sem dal pšenico in oves, — in stroj dela izvrstno. Dva moža njo lahko ženeta celi dan. Jaz bom Vas in Vaše mlatilnice priporočal. Z odličnim spoštovanjem Anton Vraz, župnik. Sv. Anton v Sl. gor., 6. avgusta 1901.

Preblagi gospod Pfeifer! Poslano slamoreznilo sem sprejel in se Vam za njo srčno zahvalujem, ker bo zdaj mogoče krmo bolj varčno spraviti. Vam udani Svičina, 21. nov. 1902. P. Rudolj Vagaja, župnik.

Spoštovani gospod J. Pfeifer! Prav zadovoljen sem z Vašo mlatilnico. Spoštovanjem Franc Verhoušek. V Gornih Lažah, 29. aprila 1902.

Gospod J. Pfeifer! Z mlatilnico, katero ste mi poslali, sem prav zadovoljen, ker dobro izvršuje svoj poklic. Vas bodem priporočal. S pozdravom Sim. Obloušek. Köbl, 19. sept. 1902.

Gospod Jože Pfeifer! Naznanim Vam, da sem jaz popolnoma zadovoljen z mlatilnico, katero sem kak naročeno od Vas sprejel. Priporočam vsakemu, kateri mlatilnico potrebuje, naj si njo naroči pri g. Jožef Pfeifer-ju v Hočah. Spoštovanjem Johan Omulec, kmet. Sv. Anton v Sl. gor., 26. jan. 1902.

Srčna zahvala blagorodnemu g. Jožefu Pfeifer. Za sprejeti mlatilni stroj, da bi nepoškodovan služil mnogo let nam, ako se poškoduje, se priporočamo Vašim popravkom. In tudi naši kmeti se priporočajo za drugo leto Vašim strojem. Srčen pozdrav Lorenc Cajnkar. V Rakovcih, 18. avg. 1901.

Cenjeni gospod tovarnar! Zahvalujem se Vam za mlatilnico in tudi Vam

pošlem spričevalo, ker z mlatilnico sem popolnoma zadovoljen. Vas pozdravlja Martin Bočko. Hrastnik, 17. marca 1903.

Ta prva hvala za dobro mlatilnico, katero sem od Vas dobil, sem silno zadovoljen. Prosim pošlite mi stroj za sadje po najnižji ceni. Vaš prijatelj Alojz Vračko. Sv. Jakob v Slov. gor., 7. sept. 1902.

Blagorodni gospod Jožef Pfeifer v Hočah! Za sprejeti mlatilni stroj in za gepelj se zahvalujem, ker se z enim konjem izvrstno mlati. Jaz spodaj podpisani priporočam, ako si želi kdo mlatilnico ali gepelj naročiti, naj si naroči pri g. Jožef Pfeifer-ju v Hočah, kateri izvrši hitro svojo delo. Spoštovanjem Janez Kristovič, posestnik. V Bukovci pri Sv. Marku, 9. avg. 1902.

Spoštovani gosp. Jožef Pfeifer! Naznanim Vam, da sem z mlatilnico, katero sem od Vas kupil, popolnoma zadovoljen. Mlatili smo pšenico, žito in oves in na splošno zadovoljnost, kakor pravilno izvršuje ta stroj svojo nalogo. Vas bodem vsakemu priporočal. Vas pozdravljam V Kamci, 8. sept. 1902. Matija Molc.

Blagorodni gospod! Naznanim Vam, da sem popolnoma zadovoljen z rezalnico, ktera mi služi prav ogodno rezanju vsake vrste krme. Vas vsakemu priporočam, kateri si želi rezalnico kupiti. S pozdravom Janez Bauman, posestnik. Na Humu, 29. febr. 1903.

Velecenjeni gospod! Mlatilnico, katero ste mi izdelali, služi dobro svojemu poklicu, vsled tega se Vam zahvalujem in ostanem z odličnim spoštovanjem Vaš V Savci, 22. vinotoka 1902. Jakob Rižnar.

Zahvalujem se Vam za poslano mlatilnico, ker dobro delo izvršuje. Vas pozdravljam V Gorici, 25. marca 1903. Franc Ašič, posestnik.

Gospod J. Pfeifer! Mlatilnico sem sprejel in mi do sedaj že ustrega. Spoštovanjem Mihael Mandl. Sv. Križ, 12. oktobra 1902.

Naznanjam Vam in se zahvaljujem za mi poslano rezalnico. Prav dobra je, Vas priporočam, kdo si hoče kupiti dobro rezalnico, naj si njo pri Vas naroči, bo jako zadovoljen. Vas pozdravljam Sv. Kunigunda na Pohorju, Franc Gričnik. 23. marca 1903.

Spoštovani gospod! Naznanim Vam, da je dobra mlatilnica, katero sem si od Vas pripeljal. S pozdravom V Obrižu p. Središče, 18. avg. 1902. Ivan Borko.

Blagorodni gospod! Naznanim Vam, da sem z mlatilnico, katero sem pri Vas kupil, popolnoma zadovoljen. Tudi mi pošlite naročeni Trieur (ali čistilnico), ker njo silno potrebujem. Spoštovanjem V Juršincih, 11. marca 1903. Jakob Majeric.

Vaša mi poslana ročna mlatilnica je izvrstno dobra, sem ž njo popolnoma zadovoljen. Z odličnim spoštovanjem Alojz Škrinjar, kmet. Libanja, 22. vinotoka 1902.

Silno dolgo mi niste poslali mlatilnice, a vendar je prišla in sem s tisto tudi prav zadovoljen. Vas bodem priporočal. Vas srčno pozdravlja Bilca ves v Rožni dolini Bistrica, F. Martič. 23. decembra 1902.

Spoštovani gospod! Naznanim Vam, da sem Vam denarje za mlatilnico poslal, in sem ž njo tudi prav zadovoljen. S spoštovanjem Franc Čuš. V Gaberniku pri Juršincih, 15. julija 1902.

Gospod Jožef Pfeifer! Zahvalim se za mi poslano železne cevi in sesalko za moj studenec. Vleče vodo prav dobro. 9 Spoštovanjem Franc Marin. Malevina pri Sv. Tomažu, 14. marca 1903.

Slovinci!

Spominjajte se ob vsaki priliki družbe sv. Cirila in Metoda!

Bolete

za stojino na živinskih sejnih
s tekočimi številkami nareja na
zahtevanje točno in po ceni
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.